

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ХІРУРГІЇ ТА  
ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ ІМЕНІ О.О.ШАЛІМОВА»  
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Наказ директора ДУ «Національний  
інститут хірургії та трансплантології  
імені О.О.Шалімова» НАМН України  
від 01.11.2021 року №199/1-Н

**ПОЛОЖЕННЯ  
ПРО ОЦІНКУ ЗАХОДІВ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО  
РОЗВИТКУ НА ОЗНАКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА  
ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ**

КИЇВ 2021

## 1. Загальні положення

1.1. Положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини визначає основні засади здійснення безперервного професійного розвитку медичних працівників, до яких належать: лікарі, медичні спеціалісти з освітою в галузі знань 22 «Охорона здоров'я», що організовуються і проводяться Державною установою «Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О.О. Шалімова» Національної академії наук України (далі – ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України).

1.2. Метою проведення безперервного професійного розвитку лікаря, науковці або, особи, що навчається є всебічний розвиток та фахова підготовка, розвиток його професійної майстерності, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, підвищення освітнього рівня задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту».

1.4. Заходи безперервного професійного розвитку (далі – заходи БПР) включають проведення наукових медичних заходів – науково-практичні комунікації у сфері охорони здоров'я, у тому числі технології дистанційного спілкування, що дозволяють здійснювати оприлюднення наукових результатів та забезпечувати їх впровадження в практичну діяльність в сфері охорони здоров'я України. Заходи безперервного професійного розвитку проводяться за кошти фізичних та юридичних осіб.

1.5. ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України проводить безперервний професійний розвиток шляхом здобуття неформальної освіти, що здійснюється під час проходження навчання на заходах, внесених в систему, зокрема, таких як:

- майстер-клас – представлення і демонстрація певних методик, технологій діагностики та лікування з метою підвищення професійного рівня та обміну передовим досвідом учасників, розширення їх світогляду та залучення до новітніх галузей знань;
- стимуляційний тренінг чи тренінг з опанування практичними навичками – набуття кожним учасником заходу певної клінічної та/або практичної навички та/або компетенції (вміння застосовувати в індивідуальній лікарській практиці процедуру, маніпуляцію, техніку тощо) в умовах штучно створеного, наближеного до реальності, професійного середовища, задля забезпечення максимальної безпеки пацієнтів і працівників сфери охорони здоров'я.
- тренінг – опанування учасниками нових професійних знань та навичок як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками у групі до 20 осіб, тривалістю 1 день і більше;
- семінар – набуття учасниками нових знань як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямками з можливістю обговорити отриману інформацію під час навчання у малих групах. Зміст навчання

присвячений висвітленню актуальних питань на теоретичному рівні і не зачіпає питань формування навичок;

- фахова (тематична) школа – навчання з актуальних питань відповідної спеціальності, що поєднує у собі заняття у великих групах для опанування теоретичної частини під час проведення лекцій та заняття у малих групах (не більше 10 - 12 учасників на одного викладача) для проведення семінарів/практичних занять тривалістю 1 день і більше;
- наукова та/або науково-практична конференція (у тому числі конгрес, з'їзд, симпозіум) – форма організації наукової діяльності у вигляді зборів/наради медичних та наукових фахівців щонайменше регіонального рівня з метою представлення результатів дослідницької роботи, аналізу існуючих медичних практик, узагальнення й поширення кращого досвіду, створення теоретичних і методичних передумов для його впровадження.

1.6. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття неформальної освіти також може здійснюватися за дистанційною формою навчання з використанням електронних навчальних ресурсів.

1.7. Безперервний професійний розвиток шляхом здобуття інформальної освіти за організацією навчально-методичних матеріалів, розроблених в ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України, передбачає самоорганізоване здобуття працівниками сфери охорони здоров'я професійних компетентностей під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю. Підтвердженням безперервного професійного розвитку шляхом здобуття інформальної освіти може бути публікація статті або огляду в журналі з імпакт-фактором та інша діяльність.

1.8. Заходи безперервного професійного розвитку проводяться ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14.07.2021 № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників», наказів МОЗ України: від 25.03.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 р. за № 293/33264 (із змінами), від 19.01.2021 № 74 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України від 15.03.2021 за № 319/35941, від 01.07.2021 № 1316 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 жовтня 2002 року № 385», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 серпня 2021 р. за № 1061/36683, та інших нормативних документів, що регламентують безперервний професійний розвиток фахівців галузі знань «Охорона здоров'я».

1.9. Правила оцінки заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини, методологія оцінювання набутих знань, компетентностей та практичних навичок працівників сфери охорони здоров'я, а також основні положення про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку та недопущення залучення і використання коштів

фізичних (юридичних) осіб для реклами лікарських засобів, медичних виробів або медичних послуг є відкритими та доступними для ознайомлення на сайті: <https://www.surgery.org.ua/>

## **2. Вимоги та відповідальність при проведенні заходів безперервного професійного розвитку**

2.1. ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України несе повну відповідальність за підготовку змісту освітнього заходу на засадах дотримання принципів доказової медицини та доброчесності.

2.2. ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України вимагає, щоб усі клінічні рекомендації, які надаються в ході освітньої діяльності, базувалися на здобутках сучасної науки, наукових доказах та клінічному обґрунтуванні, а також надавали справедливе та збалансоване уявлення про діагностичні та терапевтичні підходи.

2.3. ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України рекомендує викладачам надавати цитування та рівень доказовості публікацій та дослідницької інформації у своїх презентаціях.

2.4. Контент має відповідати стандартам діагностики та лікування відповідних нозологій, адаптованих до актуальних міжнародних настановах, рекомендаціях профільних Асоціацій відповідних до Номенклатури лікарських спеціальностей, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 446, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 року за № 294/33265, виклавши її в новій редакції, що додається, уніфікованих вітчизняних протоколів (за наявності).

2.5. Дотримання принципів доказової медицини – використання в безперервному професійному розвитку працівників сфери охорони здоров'я сукупності ефективних принципів, методик діагностики, профілактики та лікування які отриманні під час клінічних досліджень та можуть використовуватися в повсякденній роботі лікаря.

2.6. Заходи безперервного професійного розвитку – освітні заходи медичного спрямування, метою яких є підтримання або підвищення рівня професійному і розвиток індивідуальної медичної практики для задоволення потреб пацієнтів та оптимізації функціонування сфери охорони здоров'я.

2.7. ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України надає викладачам чіткі інструкції відносно того, що від них очікується при підготовці та під час презентації освітніх матеріалів, заснованих на науково-обґрунтованих доказах, відповідають неупередженому та збалансованому погляду на терапевтичні варіанти та клінічні рекомендації.

2.8. Усі клінічні рекомендації та інформація про наукові дослідження, що використовуються в освітній діяльності, переглядаються модераторами, які задіяні в процесі планування, підготовки та реалізації освітнього заходу. Цей процес передбачає також участь експертів-рецензентів при необхідності.

### **3. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини**

3.1 Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається комісією з питань академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини (Комісія), яка створюється при ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України з урахуванням вимог Закону України «Про освіту» та спеціальних законів.

3.2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, Цивільним Кодексом України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково - технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України.

3.3. До складу Комісії входить керівництво, наукові працівники та спеціалісти ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України. Діяльність членів комісії не має бути пов'язаною із виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів та медичних виробів. Члени комісії контролюють дотримання вимог щодо заборони промоції торгових назв лікарських засобів та медичних виробів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку; забезпечують контроль за дотриманням засад доказової медицини під час освітнього процесу; здійснюють діяльність відкрито, прозоро і на основі академічної доброчесності.

3.4. Під час підготовки Заходів членами наукового та організаційного комітету, доповідачами складається декларація конфлікту інтересів при організації та проведенні Заходів, де фіксується наявність чи відсутність конфлікту інтересів під час проведення заходу. До проведення Заходів залучаються особи, які не мають конфлікту інтересів.

3.5. Інформаційні матеріали лекцій, доповідей, публікацій доповідачів заходів подаються не пізніше ніж за місяць на перевірку до Комісії на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини.

3.6. Комісією у співпраці з науковим комітетом Заходів в ході підготовки проводиться моніторинг відповідності заявленій меті навчання, вимогам академічної доброчесності; вивчається зміст навчальних матеріалів та його відповідність темі заходу, чи представлений матеріал є науково обґрунтованим із зазначенням у відповідних випадках рівня доказовості та наведенням належних посилань.

3.7. Будь-який учасник освітньо-наукового процесу, якому стали відомі обґрунтовані факти порушення академічної доброчесності чи наміри про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються. Голова Комісії відповідає за дотримання конфіденційності інформації щодо персональних даних особи-заявника.

3.8. На засідання Комісії, на якому розглядаються факти порушення академічної доброчесності, обов'язково запрошуються заявник та особа, відносно якої

розглядається питання щодо порушення академічної доброчесності.

3.9. З метою попередження недотримання принципів етичної поведінки порушень академічної доброчесності Комісією вживаються наступні профілактичні заходи, а саме обов'язкове інформування учасників освітнього процесу про необхідність дотримання принципів та норм академічної чесності, професійної етики, ознайомлення всіх учасників освітнього процесу із нормами цього Положення; розповсюдження методичних просвітницьких матеріалів; проведення для учасників освітнього процесу циклу тренінгів з основ академічної підготовки інформаційних матеріалів (презентацій лекцій, доповідей, майстер-класів), етики та доброчесності, із захисту прав інтелектуальної власності та трансферу технологій.

3.10. Науковий комітет заходу БПР безпосередню перевірку на плагіат навчально-методичних матеріалів, лекцій, методичних рекомендацій.

3.11. Висновки про перевірку матеріалів передаються для подальшого розгляду на засіданнях оргкомітету заходу БПР.

#### **4. Прийняття рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини і притягнення учасників освітніх заходів безперервного професійного розвитку до академічної відповідальності**

4.1 Після проведення Заходу протягом 5 робочих днів Комісією проводиться перевірка матеріалів заходу БПР з метою виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини.

4.2. За результатами перевірки проводиться засідання комісії, яке оформлюється відповідним протоколом, де вказуються факти порушення академічної доброчесності.

4.3. За результатами проведених засідання Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення академічної доброчесності. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються голові організаційного комітету для подальшого вирішення щодо вибору відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

4.4. Наукові працівники, що порушили академічну доброчесність або не дотримувались принципів доказової медицини під час освітніх заходів безперервного професійного розвитку притягуються до академічної відповідальності.

#### **5. Оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини і притягнення до академічної відповідальності учасників освітніх заходів з безперервного професійного розвитку**

5.1. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права: ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження; особисто або через представника надавати усні та

письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності; оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності або до суду.

5.2. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності педагогічних та наукових працівників, що приймали участь у Заході, полягає у відмові подальшої співпраці у Заході, що організовує ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України. Нарахування освітніх балів за лекцію, доповідь, в якій було порушено академічну доброчесність або не дотримувались принципи доказової медицини, не проводиться.

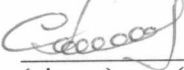
## 6. Прикінцеві положення


6.1. Це Положення затверджується рішенням вченої ради і вводиться в дію наказом директора ДУ «НІХТ ім. О.О. Шалімова» НАМН України.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження нової редакції Положення.

6.3. Після затвердження Положення у новій редакції попереднє положення втрачає юридичну силу.

ПОГОДЖЕНО:

Начальник відділу  Лиховець В. "01" 11. 2021 р.  
управління персоналом (підпис) (прізвище, ініціали)  
та документообігу

Провідний  Стетська М.А. "01" 11. 2021 р.  
юрисконсульт (підпис) (прізвище, ініціали)